

UČITELJSKA TISKARNA

Ljubljana — Frančiškanska ulica 6

Naša skrb naj bo izposlovati za učiteljsko med počitnicami prosto vožnjo po železnici, kar so predlagali že naši starejši tovariši. Na drug način izvedba tega programa pri današnjih razmerah ni mogoča. Ta ugodnost, dana učiteljsstvu, bi se obilno izplačala.

— Pedagoški tečaj JUU sekcije za savsko banovino v Zagrebu. Zagrebška sekcija našega združenja priredi med letošnjimi počitnicami tri tečaje in to: 1. Tečaj sokolske telovadbe, ki bo v Crikvenici od 16. VII. do 13. VIII. in od 13. VIII. do 20. VIII. v Crikvenici. Tečaj delovne šole bo v Novem Vinodolu od 3. do 30. VII. in od 1. do 27. VIII. Glasbeni tečaj bo od 3. do 30. VII. v Zagrebu. Hrana in stanovanje bo za vse udeležence skupna. Vpisnina, hrana, stanovanje in vse potrebno stane 1300 Din. — Prošnje za sprejem je vpslati do 15. junija. Natančnejša navodila daje sekcija JUU za savsko banovino, Zagreb, Srebrnjak 19.

— Gospodinski tečaj za učiteljice na dr. Krekovi meščansko-gospodinski šoli v Zgornji Šiški pri Ljubljani se prične 3. julija t. l. in traja do 28. julija 1933. — Notranje plačujejo 1000 Din. zunanje s kosilom 650 Din. — Poleg tega tečaja je tudi tečaj za krojno risanje, prirojanje in šivanje. Notranje za vso oskrbo plačajo 1000 Din, zunanje za obedom 650 dinarjev, brez obeda 300 Din. Sprejememo jih po 12 v vsak tečaj. — Abiturientke vstopijo bolje v enoletno ali dvoletno meščansko-gospodinsko šolo, ki se prične 1. oktobra in traja do 30. julija.

Čenjenemu učiteljsstvu

priporočam za šolske izlete in ekskurzije ogled poučne in zanimive

„Župana Permeta jame“

na Taboru pri Grosupljem.

Cene zmerne. Eno uro od izstopne postaje Grosuplje. — Pojasnila in prijave na Josip Perme, Ponova vas pri Grosupljem.

— Težka zadeva je, da založiš knjigo po interesih šole, ljubi tovariš, ti jo pa prevzamejo iz kakršnihkoli ozirov. Težka zadeva je plačati tiskarno, dočim ti šole dolgujejo 9000 Din. Težka zadeva je, če so blagajne prazne, težka zadeva pa ne bi bila, če izpolniš dolžnosti vsaj iz tovarštva. Dvakrat sem že urgiral, naj li ponovno napišem 300 pisem? Potisni v zavitek znamk za 25 Din, napiši: »Za knjigo »Od Ilirije do Jugoslavije« in pošlji na naslov šolskega upraviteljstva v Cerkljah pri Kranju, da prihraniš nepotrebno delo in skrbi.

— Šolska omladina ima za obisk letošnjega XIII. Ljubljanskega velesjema, ki se vrši od 3. do 12. junija, znižano vstopnino po 3 Din za učenko oziroma učenca, ako je obisk skupen pod vodstvom p. n. učiteljsva. Dan obiska poljuben. To velja za vse šole in učne zavode. Ogled velesjema nudi mladini najpraktičnejši pouk o razvoju in stanju našega gospodarstva, istočasno pa vzbuja in krepi nacionalno zavest, saj je velesjem forum, kjer je praktično prikazana delavnost, možnost in organizacijski talent našega človeka.

Osebne zadeve

Prosta službena mesta

Termin za vlaganje prošenj ob letošnji razmesitvi je določen na 10. junija t. l. Da bo mogoče predložiti min. prosvete ob določenem terminu skupen predlog, naj vložijo učiteljsvo, ki se namerava potegovati za razpisane službe, takoj svoje prošnje po službeni poti. Prošnje morajo biti na bankski upravi 10. junija t. l., ker bi pozneje došle ne prišle v poštev.

Učiteljsvo je bilo že po »Učit. tovarišu« opozorjeno, naj pripravijo prošnje, da jih bo lahko takoj vložilo, ko bo določen termin. V interesu prosilcev samih je torej, da to store čimprej in ne čakajo na zadnje dni termina, ker se s tem izpostavljajo nevarnosti, da bi prošnje ne dospele pravočasno na banksko upravo. Vse prošnje, ki bi se vložile po neslužbeni poti, ali pa prošnje za taka mesta, ki niso razpisana, se bodo zavrnile.

Objavljamo izpraznjene in razpoložljive učiteljske službe, ki jih je dostavil prosvetni oddelek kraljevske banske uprave. (Opomba: m. = moški; žen. = ženska; meš. = moški ali ženska.)

Srez Brežice: Arčiče 1 meš. — Bizeljsko 1 meš. — Dobova 1 žen. — Globoko 2 meš., — Kapelje 1 meš.

Srez Celje: Blagovna 1 m., — Loke 1 m., — Št. Rupert 1 m.

Srez Črnomelj: Črnomelj 1 m., 1 žen., — Dragatuš 1 m., 1 žen., — Griblje 1 meš., — Planina 1 m., 1 žen., — Sinji vrh 1 žen., — Stara lipa 1 m., — Strekljevec 1 m., — Talčji vrh 1 m.

Srez Dolnja Lendava: Benica 1 m., — Čentiba 1 žen. (madž.), — Dobrovnik 1 m., 1 žen. (drž. in madž.), — Dolga vas 1 m. (drž. in madž.), — Dolnja Lendava 1 m., 1 žen. (drž. in madž.), — Gaberje 1 m., 1 žen., — Gančani 1 m., 1 žen., — Gornji Lakoš 1 žen. (drž.

in madž.), — Kobilje 1 žen., — Lipa 1 žen., — Mala Polana 1 m., — Melinci 1 žen., — Nedežica 1 žen., — Odranci 1 m., — Petešovec 1 žen., — Pince 1 m., 1 žen. (drž. in madž.), — Radmožanci 1 m., — Turnišče 1 m., — Velika Polana 1 m.

KNJIGARNA

UČITELJSKE TISKARNE

Ljubljana — Frančiškanska ulica 6

Srez Gornji grad: Gorica 1 žen., — Gornji grad 1 m., — Ljubno 1 m., — Rečica ob Savinji 1 m., — Smartno ob Dreti 1 m.

Srez Kamnik: Dob 1 žen., — Kamnik (deška) 1 m., — Sela 1 m.

Srez Kočevje: Dobropolje 1 m., — Grčarice 1 m. (drž. in nem.), — Kočevska Reka 1 m. (drž. in nem.), — Krkva peč 1 meš., — Loški potok 1 m., — Stara cerkev 1 m., 1 žen.

Srez Konjice: Čadram 1 žen., — Kebejl 1 žen., — Konjice (deška) 1 m., — Skomarje 1 m., — Stranice 1 m., — Vitanje 1 m.

Srez Kranj: Sv. Ana 1 m., 1 žen., — Jezersko 1 m., — Olševik 1 žen., — Predvdor 1 žen., — Smednik 1 žen., — Voklo 1 žen.

Srez Krško: Bušča vas 1 žen., 1 meš., — Cerklje ob Krki 1 m., — St. Janž 1 m., — St. Jurij 2 m., 2 žen., — Sv. Križ pri Kostanjevici 1 m., — Leskovec pri Krškem 2 m., — Veliki Podlog 1 žen., — Radeče 1 m., — Raka 1 m., — Telče 1 žen., — Trebelno 1 m.

Srez Laško: Hrastnik (deška) 1 m., — Jurklošter 1 meš.

Srez Litija: Kolovrat 1 žen., — Polšnik 1 m., — Primskovo 1 žen.

Ljubljana - mesto ni izpraznjene učnega mesta.

Srez Ljubljana - okolica (vzh. del): Dolsko 1 žen., — Javor 1 m., — Šmarje 1 m.

Ljubljana - okolica (zahodni del): Bevke 1 žen.

Srez Ljutomer: Kapela 1 m., — Ljutomer (dekl.) 1 meš., — Lokavec 1 meš. (drž. in nem.), — Mala nedelja 1 m., — Šafarsko 1 m., 1 žen., 1 meš., — Strigova 1 m., — Štogerovci 1 m., 1 žen. (drž. in nem.), — Železna gora 1 meš.

Srez Logatec: Babno polje 1 žen., — Bloke 1 m., 1 žen., — Grabovo 1 m., — Planina 1 m., — Rovte 1 m., 1 žen., — Sv. Trojica 1 m.

Srez Maribor desni breg ni izpraznjene službe.

Srez Maribor levi breg: Sv. Ana v Slovenskih goricah 1 meš., — Sv. Barbara v Slovenskih goricah 1 m., — Sv. Jakob v Slovenskih goricah 1 m., 2 žen., — Jarenina 1 m., — Sveti Jurij ob Pesnici 1 žen., — Sv. Lenart v Slovenskih goricah 1 m., — Marija Snežna 1 m., 1 žen., — Sladki vrh 1 m., 1 žen.

Srez Metlika: Drage 1 m., — Radatoviči 1 m., 1 žen., — Radovica 1 m.

Srez Murska Sobota: Bakovci 1 m., 1 žen., — Gerlinci 1 m., — Gornja Lendava 1 m., — Kančevci 1 žen., — Kramaroviči 1 meš., — Kuzma 1 m., — Prosenjakovci 1 m., — Serdica 1 m., 1 žen., — Sv. Jurij 1 m., — Tišina 2 m., 1 žen., — Trdkova 2 m., — Kupinci 1 žen.

Srez Novo mesto: Gaberje 1 m., — Laze 1 m., — Selo pri Sumberku 1 m., — Smuka 1 m.

Srez Prevalje: Kapla 1 m., 1 žen., — Remšnik 1 m., — Mežica 1 žen., — Muta 1 m., — Vuhred 1 žen., — Guštanj 1 žen.

Srez Ptuj I.: Sv. Andraž v Slovenskih goricah 1 žen., — Sv. Miklavž pri Ormožu 1 m., — Ormož 1 m., — Ptuj (dekl.) 1 žen., — Polensak 1 m., Ptuj-okolica (deška) 1 m., — Središče 1 m., — Svetinje 1 m., — Sv. Tomaž pri Ormožu 1 m., — Sv. Urban pri Ptuj 1 m., — Velika Nedelja 1 m., 1 žen.

Srez Ptuj II.: Sv. Barbara v Haložah 1 m., — Breg 1 m., — Dornava 1 žen., — Sv. Duh 1 m., — Hajdina 1 žen., — Sv. Lovrenc na Dravskem polju 1 m., — Sv. Marko niže Ptuj 1 m., 1 žen., — Naraplje 1 m., — Ptujska gora (trg) 1 žen.

Srez Radovljica: Koprivnik 1 m.

Srez Slovenjgradec: Sv. Andraž pri Velenju 1 meš., — Razbor 1 m., — Smartno pri Slovenjgradcu 1 m.

Srez Škofja Loka: Martinj vrh 1 m., — Stara Oselica 1 m., — Poljane 1 meš., — Sora 1 m., — Trata 1 m., — Zabrdo 1 m.

Srez Šmarje pri Jelšah: Buče 1 žen., — Dobje 1 m., 1 žen., — Kostrivnica 1 žen., — Kozje 1 m., — Pečice 1 m., — Sv. Peter pod Svetimi gorami 1 žen.

NAPREDOVALI SO UČITELJI (CE):

V VIII. skupino:

Kokalj Franja na Krki; Schönwetter Avgust iz Raven. Hima Aleksander iz Mačkovcev, Hafner Ruperta iz Sv. Lovrenca, Pipa Julijana iz Šmarjete, Rupnik Vinko iz Ljubljane.

Prevedeni so v IX. skupino:

Gobec Radovan iz Griž, Kocbek Josip od Sv. Bolfenka, Kovačič Vladimir iz Sv. Jerneja, Klemenčič Ivan iz Sv. Antona, Kotnik Konrad iz Moravč, Žumer Anton iz Žužemberka.

— — — — —

Kletti naše nočni vam poset, »Daj-Dama« atrakcijo odkriva, a še bolj privlačen je magnet, ki v lokalu avtomat ga skriva.

Mladinska matica

—mm V 9. številki »Jugoslovenčeta« je izšel v srbskem prevodu mladostni spomin A. Rapeta »Časi, mladi časi«, ki je bil objavljen v zadnjih »Kresnicah«.

Te dni je izšla zadnja številka »Našega roda« z naslednjo vsebino:

Anica Černejeva: Čebljanje. — Oskar Hudales: Med vulkani in atoli. — Bogomir Magajna: Turmalin. — France Bevk: Pastorka. — Anton Podbevšek: Mara Kraljeva. —

Učiteljska knjigarna podružnica

Maribor — Tyrševa ulica št. 44

Edo Kardelj: Trgovina in trgovci. — Prof. D. Volavšek: Nekaj najhujših mučiteljev ljudi in živali pri nas in v vroči Afriki. — Cicibanov rod: Bolha, uš in stenica. — Mile Klopčič: Vlak. — Mladina piše. — V ilustrativnem delu so zastopani: Božidar Jakac, Mara Kraljeva, Justin Hvala in Gaspari.

Opozarjamo cenj. poverjenike, da zberejo čim prej še 9. obrok za knjige M. M. — Publikacije letos najbrže ne bodo zmanjkale, če pa zmanjkajo, ostanejo brez njih tisti, ki jih bodo zadnji naročili.

Letos izidejo knjige že prve dni junija. Za naročnike se pripravljajo sledeči knjižni dar:

1. Kresnice VI.
2. Bogomir Magajna: »Brkonja Čeljustnik«, z ilustracijami B. Jakca.
3. M. Kmetova: »Lovci na mikrobe«.
4. E. Deržaj: »Za vesele in žalostne čase«, z besedilom Anice Černejeve. — Ta slikanica izide v štiribarvnem tisku.

Šolski radio

—r XXX. teden. V torek, dne 23. maja bo predaval g. Rudolf Horvat: »Naš največji sovražnik — alkoholizem in njegov vpliv«. Razpored: 1. Kaj je alkohol — alkoholizem. 2. Kako nastanejo alkoholne pijače. 3. Vpliv alkohola na organe: a) ustna duplina, želodec, jetra; b) ledvice; c) srce in žile; d) živčevje. 4. Alkoholizem in zločini. 5. Alkoholizem in gospodarstvo.

Pripravite slike vinske trte, vinske gorice (trgavec), stiskalnice; ječmena, hmelja; gliv kvasovk; kotla za destilacijo; slike organov, pokvarjenih po alkoholu (če nimate, vsaj sliko organov ali slike iz »Mlad. junaka«); slike zločinov in alkohola (»Mlad. junak«); napišite na tablo statistike iz članka današnje številke »Tovariša« ali iz »Alkoholnega vprašanja« A. Mrkuna itd.

Na podlagi tega predavanja računajte 24. maja (obvezen protialkoholni dan) izdatke mesečne, letne za alkohol v primeru z izdatki za obleko, hrano itd. — čitajte sestavke v čitankah in drugod, pišite spise »Ne bom ga pil«, »Zapeljivec alkohol« itd. Narišite v višjih razredih (lepote v nižjih) grafične tabele zločinov ob nedeljah itd.; govorite pri telovadbi o slabem vplivu alkohola na sportne in telovadne uspehe itd.

V petek, dne 26. maja bo obravnaval g. Josip Zabkar temo »Ogled apnenice in tovarne cementa« po sledečih točkah: 1. Pomen in svojstva apna in cementa. 2. Opazovanje gradnje apnenice v gozdu. 3. Zanimivosti in običaji obratovanja. 4. Ob najmodernejši apnenici. 5. Ogled cementarne po poti surovin do popolnega izdelka: a) priprava in mešanje surovin; b) žganje zmesi v vrtečih pečeh; c) mletje prepeke; d) v skladišče.

—r Radio razstava na XIII. Ljubljanskem velesjemu od 3. do 12. junija bo letos izvanredno bogata. Zastopane bodo znamke Ingelen, Eltz, Siemens, Philips, Telefunken, Tungstam, od navadnih detektorjev do najfinejših aparatov. Razstavljene bodo tudi vse potrebščine za radioamaterje.

Stanovska organizacija JUU iz društev:

VABILA:

— JUU SRESKO DRUŠTVO V LJUBLJANI bo zborovalo v soboto 20. maja ob pol 9. uri v telovadnici II. deške osnovne šole na Grabnu. Dnevni red: 1. Situacijsko poročilo. 2. Sedanja šola kot odsev novejših pedagoških struj (predava g. prof. Jeglič Milko). 3. Volitve delegatov za banovinsko in državno skupščino. 4. Predlogi za obe skupščini. 5. Slučajnosti.

— JUU SRESKO DRUŠTVO V KAMNIKU naznanja, da se vrši sestanek šolskih upraviteljev v soboto dne 20. maja 1933. ob pol 9. uri v Radomljah. Vsak upravitelj naj prinese s seboj proračun za l. 1933. in tiskovine za glavno statistiko.

— JUU SRESKO DRUŠTVO SOSTANJ zboruje v soboto 27. maja ob 10. uri v Soštanj. Poleg običajnih točk je poročilo o zborovanju društvenih predsednikov, o obnem zboru Učiteljske samopomoči in predavanje prof. G. Šilaha iz Maribora o »Kritičnih razdobjih v razvoju otroka«. Ker je to zadnje zborovanje v tem šolskem letu, pričakuje odbor navzočnost prav vseh članov!

— JUU SRESKO DRUŠTVO V SLOV. BISTRICI zboruje v soboto, dne 20. majnika v Slov. Bistrici ob 10. uri na deški šoli. Radi nujne in važne zadeve naj bo udeležba polnoštevilna.

POROČILA:

+ JUU SRESKO DRUŠTVO V PTUJU je zborovalo dne 8. aprila v Ptuj.

Zborovanje je obiskalo 105 članov, to je 61,43%.

Tov. predsednik otvori zborovanje, ugotovi sklepčnost ter poda kratko situacijsko poročilo. Obžaluje, da je poročnim učiteljskam odvzeta stanarina in kurivo, četudi imajo enake dolžnosti z drugimi. Apelira na mladi učiteljski naraščaj, naj se ne da zavajati od nikogar in po nikomur, ljubi naj svojo nacijo, svojo državo. Zgleda za to najde pri vseh velikih narodih.

Oddelek za učila

Ljubljana
Maribor

Po prečitaniu došlih dopisov se otvori debata. Graja se postopek pri podpisovanju »Adrese«. Nekateri tovariši imajo sedaj sitnosti. To bi bilo gotovo izostalo, če bi se bilo vsestransko pravilno postopalo.

Glavni odbor v Beogradu naj energično zastopa težnje šole in učiteljsva. Ker članstvo malo ve o delu, ki ga vrši glavni odbor, naj bi vsak mesec podal javno situacijsko poročilo. Glavni odbor naj se pobriga za nastavev učiteljskih novincev.

K Učiteljski kreditni zadrugi bo učiteljsvo pristopilo, kakor hitro nastopijo znojlijevi časi.

Odlok banske uprave z dne 6. marca še vedno ni jasan, ker govori le o 7. in 8. šol. letu in ne, kot bi moralo biti, o 7. in 8. šol. letu kot učni stopnji. Radi tega je bil postopek pri podeljevanju olajšav po čl. 11. in 12. zak. o nar. šolah povsem različen.

Sledilo je zanimivo predavanje g. sres. nadzor. Leva Cepudra o učnih slikah. V uvodu je g. predavatelj razpravljaj, zakaj morajo biti učne slike in nato je pokazal na treh učnih slikah, kakšne so bile šablonske učne slike, kakšne, ko se je učitelj sproščal šablone in tretja je bila sestavljena v smislu moderne šole iz življenja za življenje. V debati, ki se je razvila po referatu, so se kresala mnenja. Izrazila se je želja, da se referat ponatisne.

Po volitvi tričlanskega zaščitnega odbora razdeli g. sres. nadzornik Gorup čebelarjem pole, ki naj se izpolnjene pošljejo šol. upravitelju v Dob pri Domžalah radi proslave daleč znanega čebelarja Janšeh.

Voli se nova knjižničarka. Pozovejo se navzoči, naj pristopajo k Samopomoči. O članku v »Učiteljskem tovarišu« glede predloga, da naj del posmrtnine dobi že živ član, se razvije debata, ki se konča s tem, da članstvo smatra sedanjo ureditev glede posmrtnine za pravilno.

Pri slučajnostih se govori o napadu misionarjev pri Sv. Andražu v Slov. goricah na učiteljsvo, o šolskih mašah, o šol. spovedi, nadomeščanju ur iz verouka.

Prihodnje zborovanje bo 6. maja, ker pridejo ta dan učiteljski maturanti iz Čakovca in so vabljeni, da prisostvujejo zborovanju.

Sestan Iv. D., preds. Kaukler Iv. V. tajnica.

+ JUU DRUŠTVO ZA DOLNJELENDAVSKI SREZ je zborovalo dne 4. III. 1933 v Dolnji Lendavi. Navzoč 31 član.

Predsednik otvori zborovanje, pozdravi navzoče in še posebej tov. šol. nadzornika Mikuža.

Opraviči se, ker je skical na pismeno željo Sok. društva v Dol. Lendavi zborovanje v Dol. Lendavo, namesto da bi bilo v Odrancih, in sicer radi koncerta SKJ v Dolnji Lendavi, ki se je vršil isti dan zvečer in na katerega je bilo povabljen učiteljsvo.

Poroča, da se je vnel vihar v dnevnem in stanovskem časopisu za in proti poročnim učiteljskam. Mnenja je, da naj bi država dala na razpolago kredit za nezaposleno učiteljsvo ter bi bila vsa zadeva v redu, ker itak primanjkuje učiteljsva. Z ozirom na razveljavljenje odl. kr. ban. uprave o kurivu je to vprašanje na dnevnem redu.

Vprašanje stalnosti naj bi bilo rešeno kmalu in tako, da bi bilo učiteljsvo zadovoljno.

Nadzorniki naj se izbirajo izključno iz učiteljskih vrst.

V imenu odsotnega blagajnika naproša navzoče, naj čim prej uredijo svoje obveznosti do društvene blagajne. Zaostankov je mnogo še za prejšnja leta. — Po poročilu predloga tov. Šprager: a) da se obnovi sklep lanskega leta, ki pravi, da sekcija gotovih člankov ne objavlja v stanovskem glasilu; b) da je proti naknadnemu predlaganju predlogov k že odobrenim učnim načrtom.

Čitanje dopisov in sklepanje o njih se prenese na prihodnje zborovanje.

Referat tov. Drekonje: »Problem srčne kulture našega naroda« je žel velik aplavz. Po končanem referatu so posegli v debato tov. Tratnjek, Hvala, Šprager, Kokolj in tov. šolski nadzornik, ki je končno predlagal, da naj se referat še enkrat predela in razširi ter ob priliki sreskega uradnega zborovanja prečita. Predsednik se predavatelju zahvali za lepo predavanje.

Slučajnosti: Določijo se, da bo prihodnje zborovanje dne 8. aprila v novi šoli v Odrancih.

Lj. Peternel, preds. R. Čehovin, nam. tajnika.